

ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО СКЛАДУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ІЗ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ПІДГОТОВКУ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Албул С. В.

кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри оперативно-розшукової діяльності
Одеський державний університет внутрішніх справ
м. Одеса, Україна

Поступовий перехід Національної поліції України до Європейських стандартів діяльності, складна ситуація у сфері протидії кримінальним правопорушенням є тими сучасними викликами, що обумовлюють потребу в новій генерації поліцейських. Разом з тим у підготовці майбутніх поліцейських у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, є дефіцит практичної складової, у певної частини науково-педагогічного складу відсутні актуальні знання і навички поліцейської роботи [2; 3]. Отже, на сьогодні однією з актуальних проблем є забезпечення закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, науково-педагогічним складом, який має знання і навички поліцейської роботи. Одним з напрямів вирішення такого завдання є система підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу. Разом із тим, наявній системі підвищення кваліфікації працівників закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання у практичних підрозділах нерідко притаманні елементи формалізму, що не сприяє отриманню нових знань та не йде на користь подальшому запровадженню до навчального процесу. У свою чергу, світовий, зокрема європейський досвід проведення короткочасних тренінгів за різними напрямками та підготовки тренерів для практичних підрозділів поліції, свідчить про можливість його успішного запозичення та імплементації для потреб підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу.

З метою забезпечення закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, науково-педагогічним складом, який має знання і навички поліцейської роботи, пропонується нова

модель формування системи підвищення кваліфікації.

Суб'єкти заходів, що пропонуються. Суб'єктами оновленої системи підвищення кваліфікації виступають: 1) керівники структурних підрозділів центрального органу управління Національної поліції України [4]; 2) науково-педагогічний склад кафедр практичного спрямування закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських; 3) курсанти та слухачі зазначених закладів освіти. **Сутність заходів, що пропонуються.** На сьогоднішній день в Україні підготовку поліцейських здійснюють сім закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання (Національна академія внутрішніх справ, Харківський національний університет внутрішніх справ, Одеський державний університет внутрішніх справ, Львівський державний університет внутрішніх справ, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Луганський державний університет внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка, Донецький юридичний інститут). Зазначені заклади вищої освіти в системі підготовки поліцейських виступають *виконавцями* державного замовлення. У свою чергу, структурні підрозділи центрального органу управління Національної поліції України є *замовниками*. Перемінний склад (курсанти та слухачі) виступають в якості *суб'єктів підготовки* та мають після проходження навчання впевнено володіти сучасними знаннями та практичними навичками для самостійної роботи в структурних підрозділах Національної поліції України. Структурні підрозділи Національної поліції України у своїй практичній діяльності за напрямками використовують новітні, інноваційні методи та засоби виявлення, документування, розслідування кримінальних правопорушень, що відповідають вимогам часу. Перелік, сутність, обсяги, методики застосування таких методів та засобів відомі керівникам відповідних Департаментів центрального органу Національної поліції. Таким чином, саме керівники вказаних структурних підрозділів володіють інформацією щодо необхідного рівня та змісту специфічних знань, яких потребують випускники – майбутні поліцейські.

Сутність запропонованої тренінгової системи підвищення кваліфікації

науково-педагогічного складу закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання МВС України, які здійснюють підготовку поліцейських, полягає в організації та проведенні працівниками структурних підрозділів центрального органу управління Національної поліції України для науково-педагогічного складу кафедр практичного спрямування тренінгових занять з питань новітніх, інноваційних методів та засобів виявлення, документування, розслідування кримінальних правопорушень, що відповідають вимогам часу (застосування новітнього технічного та програмного забезпечення; специфіки проведення окремих оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій тощо). Після проходження тренінгових занять з підвищення кваліфікації науково-педагогічні працівники отримані знання та навички запроваджуватимуть до навчального процесу шляхом включення до навчальних планів і програм підготовки поліцейських за спеціалізаціями.

Запропоновані заходи можна розподілити на наступні *етапи*: I – визначення відповідними Департаментами центрального органу Національної поліції переліку та обсягів інформації щодо новітніх методів та засобів виявлення, документування, розслідування кримінальних правопорушень, що потребують включення до навчальних планів і програм підготовки поліцейських за спеціалізаціями. II – організація та проведення тренінгових занять для науково-педагогічного складу на базі відповідного Департаменту Національної поліції України. III – відрядження працівників відповідних кафедр практичного спрямування на тренінгові заняття за напрямками. IV – включення отриманої інформації до програм підготовки поліцейських за спеціалізаціями у закладах вищої освіти. V – викладання отриманої інформації курсантам (слухачам), розвиток та закріплення у них необхідних навичок.

Таким чином, інформація щодо новітніх, інноваційних методів та засобів виявлення, документування, розслідування кримінальних правопорушень з практичних підрозділів Національної поліції стане складовою програм підготовки поліцейських та буде забезпечена наявною підготовкою науково-педагогічного складу закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання,

які здійснюють підготовку поліцейських. **Рівень та місце проведення заходів.** Рівнем та місцем проведення тренінгових заходів доцільно визначити Департаменти відповідних підрозділів Національної поліції України. **Кількісний склад учасників від закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських.** Малокомплектність групи забезпечить якісну підготовку та індивідуальний підхід. **Періодичність та тривалість проведення заходів.** Щопівроку або, за необхідністю, частіше (за графіком). Тренінги, відповідно до міжнародного досвіду, мають тривати від трьох до п'яти днів. **Нормативно-правове забезпечення.** Запропоновані заходи відповідають положенням Законів України «Про вищу освіту» [1], «Про Національну поліцію» [4], а також положенням Концепції реформування освіти в Міністерстві внутрішніх справ України [2] та Концепції запровадження трирівневої моделі підготовки поліцейських [3]. Порядок організації та проведення заходів має регламентуватися відомчими нормативними актами МВС України.

Очікувані результати та переваги заходів, що пропонуються.

Для закладів вищої освіти: оновлення та розширення знань, набуття нових професійних навичок працівниками кафедр практичного спрямування; реалізація нової моделі підготовки працівників Національної поліції України; отримання сертифікатів про підвищення кваліфікації у практичних підрозділах Національної поліції України; розширення емпіричної бази для подальших наукових досліджень. **Для підрозділів Національної поліції:** наявність фахово підготовлених працівників. **Для курсантів (слухачів):** отримання необхідних сучасних знань та навичок.

Перевагами запропонованих заходів є їх витребуваність, актуальність, мобільність та унеможливлення формалізму. Науково-педагогічний склад отримує нові знання, які після наукового та методичного опрацювання надаються курсантам (слухачам). Після завершення навчання курсанти (слухачі) призначаються на посади у практичні підрозділи Національної поліції та володіють знаннями та навичками, необхідними для якісного виконання

функціональних обов'язків.

За нашим переконанням запропонована тренінгова система підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання МВС України, які здійснюють підготовку поліцейських, буде являти собою безперервний циклічний процес, що забезпечить реалізацію нової моделі підготовки працівників Національної поліції України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 12.11.2019).

2. Про затвердження Концепції реформування освіти в Міністерстві внутрішніх справ України: Наказ МВС України від 25.11.2016 № 1252 [Електронний ресурс]. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MVS675.html (дата звернення 12.11.2019).

3. Про затвердження Концепції запровадження трирівневої моделі підготовки поліцейських: Наказ МВС України від 29.01.2018 № 51 [Електронний ресурс]. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MVS815.html (дата звернення 12.11.2019).

4. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua> (дата звернення 12.11.2019).